

Klimatsmart offentlig upphandling av transporter

”LoU är problemet, myt eller verklighet”

Välkommen!

Klimatsmart upphandling av
transporter

East Sweden Infra Cluster

Cleantech
ÖSTERGÖTLAND

LOGISTIKIA

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

800 miljarder offentliga kronor i hållbarhetens tjänst

Nya skärpta regler vid offentlig upphandling ska bidra till ett hållbart samhälle

Den offentliga sektorn köper varje år varor och tjänster för cirka 800 miljarder kronor och har därmed en viktig roll i omställningen till ett resurseffektivt, fossilfritt och hållbart samhälle. I ett förslag som i dag skickas ut på remiss föreslår regeringen en lagskärpning där klimatet, människors hälsa och djuromsorg ska beaktas vid offentlig upphandling.

Med sin samlade köpkraft har den offentliga sektorn en ytterst viktig roll i omställningen till ett hållbart samhälle, både i Sverige och globalt. Regeringen föreslår därför att det ska vara obligatoriskt att ta hänsyn till klimatet, miljön, människors hälsa, omsorg om djuren samt sociala och arbetsrättsliga aspekter vid offentlig upphandling.

- Med den här reformen vill vi markera en tydlig inriktning mot en mer resurseffektiv och socialt hållbar offentlig upphandling. Vi vill flytta fokus från juridiken till den goda affären där viktiga samhällsintressen – såsom klimatet, människors hälsa och djuromsorg – står i fokus, säger civilminister Lena Micko.

Förslaget, som nu skickas ut på remiss, innebär att det som i dag endast är en rekommendation i lagen nu blir till en skyldighet.

- Det här innebär att om man vill göra affärer med staten, kommuner eller regioner framtiden måste man vässa sitt miljöarbete och minska sitt klimatavtryck. Det kommer att bli ännu en viktig pusselbit i vårt arbete för att motverka klimatförändringarna, säger biträdande finansminister Asa Lindhagen.

Vilka är vi som är här?

- Charlotta Elliot, Östsvenska Handelskammaren
- Per Lindahl, Logistikia/Cleantech Östergötland
- Ylva Ek, Energikontoret RÖ
- Maria Losman, Ecoplan In Medio
- Petter Huddén, Intuizio/Logistikia
- Mathias Sylvan, Expert LoU
- Tove Winiger, Foria

- Inköpare
- Hållbarhets-/klimatansvarig
- Behovsägare
- Transportör
- Akademi

Dagens program

Behovsägare och Utförare

Verksamhetens behov och förutsättningar
Leverantörernas produktion och affär

10.15

Hur jobbar vi

Förbereda
Upphandla
Realisera

Diskussion

Hur går vi vidare?
Vilka behov, former,
möjligheter?

VERKSAMHETEN

REGLERVERKET

PROCESSEN

EXEMPEL

DIALOG

Handlingsutrymmet

LoU – möjligheter och begränsningar

Exempel

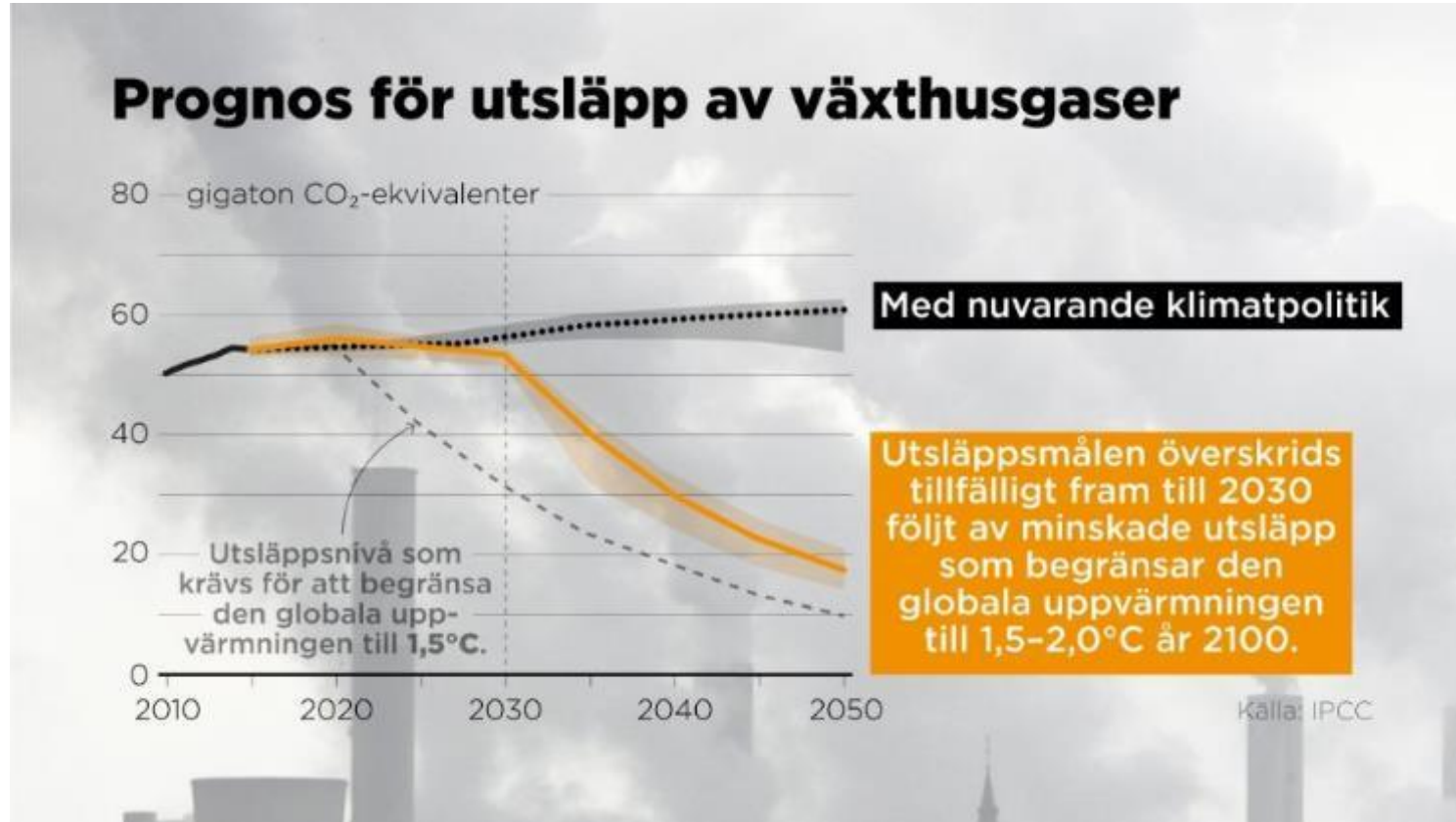
Uppföljningsmall
Merzell OPIC
Klimatkalkyl
Fordonsuppföljning

12:00

Det har inte varit lätt hittills...

AP: HAD: Akterbyggnad inom bygg och anläggning har svårt att kompensera högt bränslepris
TOLL OCH PORTSLEPP

Containerkaos i pandemins spår

2021-12-17

Bild: Adobe Stock

Coronaviruset fick världens transportsystem att stänga när sjötransporterna återigen ökade fanns plötsligt inga containrar att fylla. Transportstörningarna tros hålla i år framöver. Samtidigt har kostnaderna skjutit i höjden visar en rapport från Transportstyrelsen.

ÅKERIFÖRETAG INOM BYGG- OCH ANLÄGGNING HAR SVÅRT ATT KOMPENSERA FÖR HÖGT BRÄNSLEPRIS

Publicerad 2022-02-07 08:18 av Charlotta Jälvén i Hjärter

Strengnäs Tidning

LIVE: Följ pressträffen om de skenande elpriserna – Strengnäs Tidning

Besök

Promemoria

Reduktionsplikt för rena och höginblandade biodrivmedel

Promemorians huvudsakliga innehåll

Höginblandade biodrivmedel är befriade från koldioxid- och metanredovisning under 2022, i enlighet med ett statsstödsgodkännande från den europeiska kommissionen. Det är i dagsläget oklart om ytterligare förändringar av statsstödsgodkännandet kommer att kunna medges. I promemorian föreslås därför att befrielsen från energiskatt och idskatt för flytande rena och höginblandade biodrivmedel ska fortsätta till och med 2023. Detta gäller även för utsläpp från dessa drivmedel som inte räknas mot den nationella utsläppsbudgeten.

Sjöfraktpriiset från Kina till Sverige ökar från 2 000 till 10 000 dollar per container

Högre transportkostnader pressar industrin

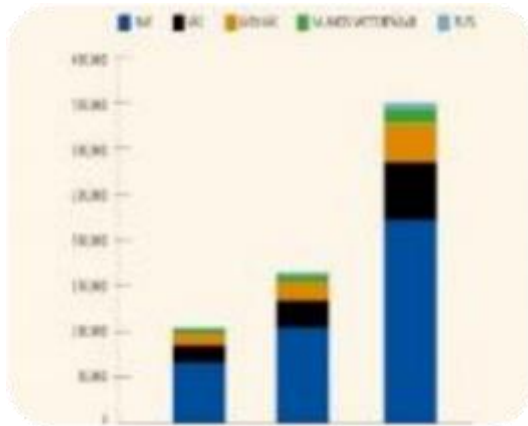
Ekonomi • Det är fortsatt bra tryck i industrin, enligt inköpschefsindex från Swedbank och Sif. Men konjunkturen verkar ha toppat samtidigt som högre transportkostnader slår mot sektorn.

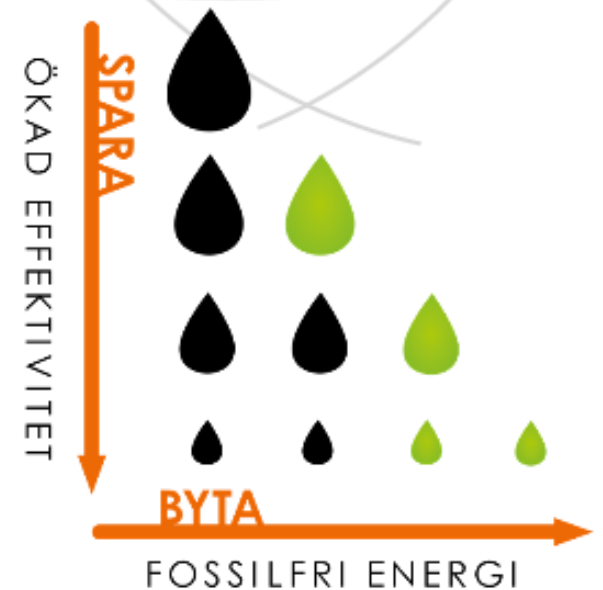
Optionella sjöfraktpriiser i pandemins spår. Arkivbild

KI: Skyhögt inflation bäddar för lågkonjunktur

Fossilfrihet och Effektivitet = Klimatsmarta transporter

- Transporterna ökar
- Transportkostnaderna ökar
- Omställningen kommer att kosta ännu mer
- Teknik, marknad, politik, omvärld skapar osäkerheter
- Stökigt, dyrt och svårt under lång tid

Nu behövs uthållighet för att vi inte ska tappa mark!
Behöver jobba med både bränslebyte och effektivitet
Fördjupning och samverkan på en ny nivå

Gap nr 1

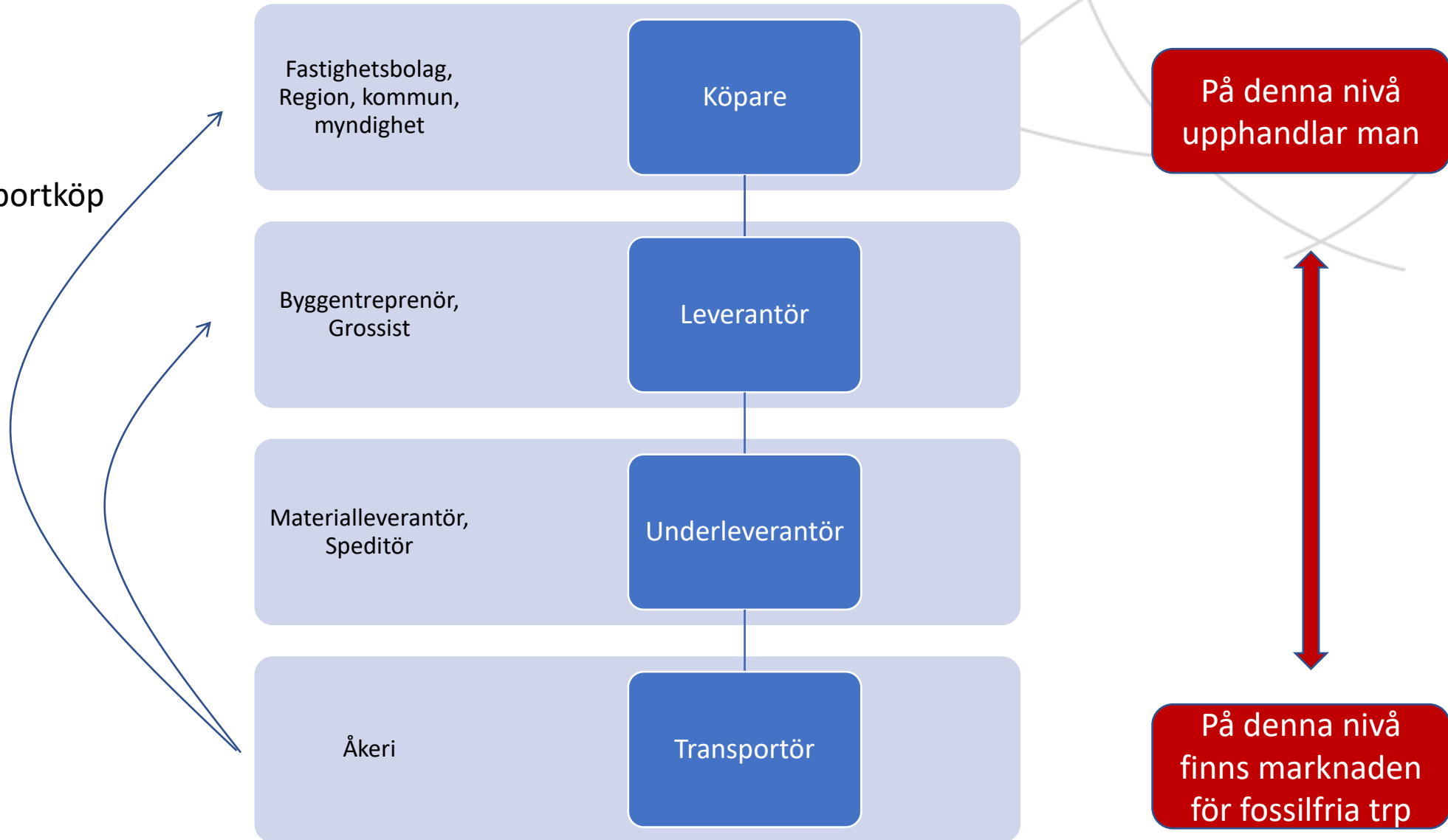
"Organisationsvertikalen"

Gap nr 2

"Marknadsvertikalen"

"Fritt" levererat
= indirekta transportköp

Sammanfattning

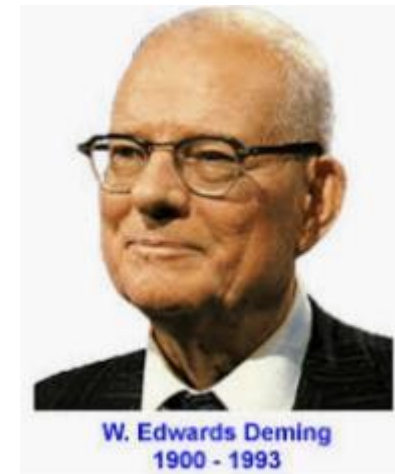
- Ökad takt i en svårare kontext
- Fossilfritt och resurseffektivt
- Ökade systemgränser och utvecklade roller

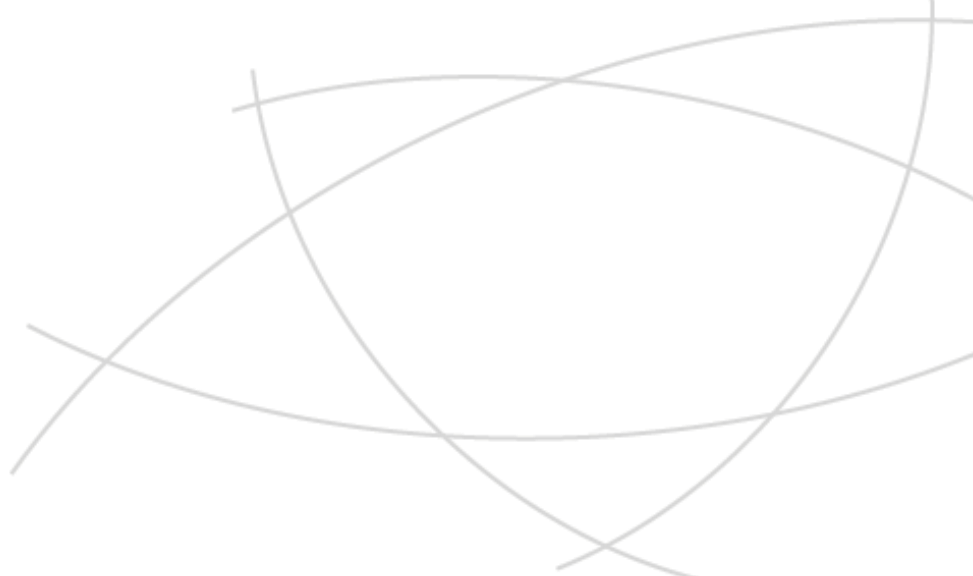
”Omställningen går för långsamt”

“Every system is perfectly designed to get the result it does”

“A bad system will beat a good person every time”

VERKSAMHETEN

REGLVERKET

PROCESSEN

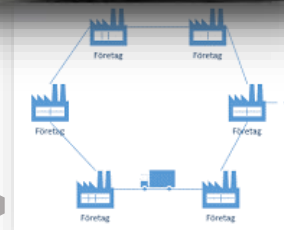
EXEMPEL

DIALOG

VERKSAMHETEN

BEHOVSÄGARE

- Inhämtning av labprover
- Rivning, sanering, renovering och byggnation av fastigheter och industri
- Byggnation av vägar, parkeringar, uppställningsplatser etc
- Byggnation av infrastruktur för VA, el, fiber, belysning, laddning
- Underhåll, snöröjning, städning, park
- Hjälpmedel, förnödenheter till privatpersoner
- Avfall, slam, biogödsel, retur, återvinning
- Kollektivtrafik, färdtjänst,

LEVERANTÖR

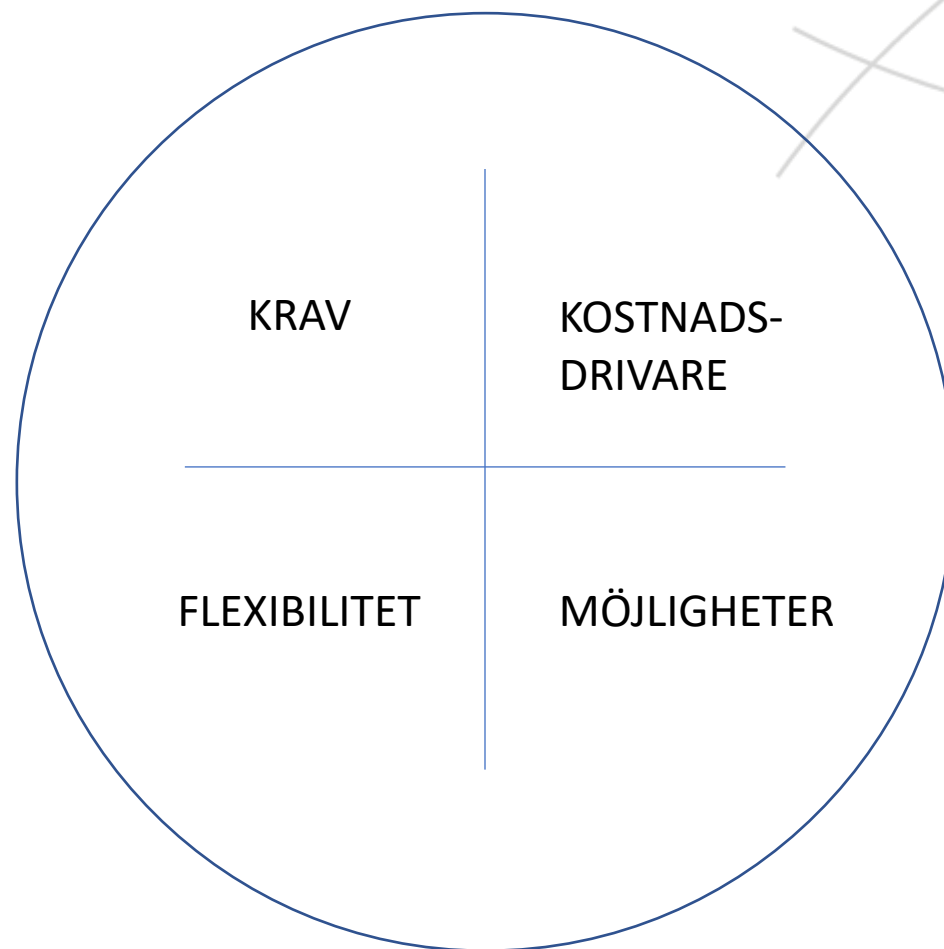
- Fordonsflotta
- Fordonsutnyttjande
- Personaltutnyttjande
- Kostnadsutveckling
- Riskhantering
- Logistik
 - Ruttplanering, fyllnadsgrad
 - Tidsfönster
 - Osäkerheter, flexibilitet
 - Planering/framförhållning
 - Behovsvariationer/kapacitet

VERKSAMHETEN

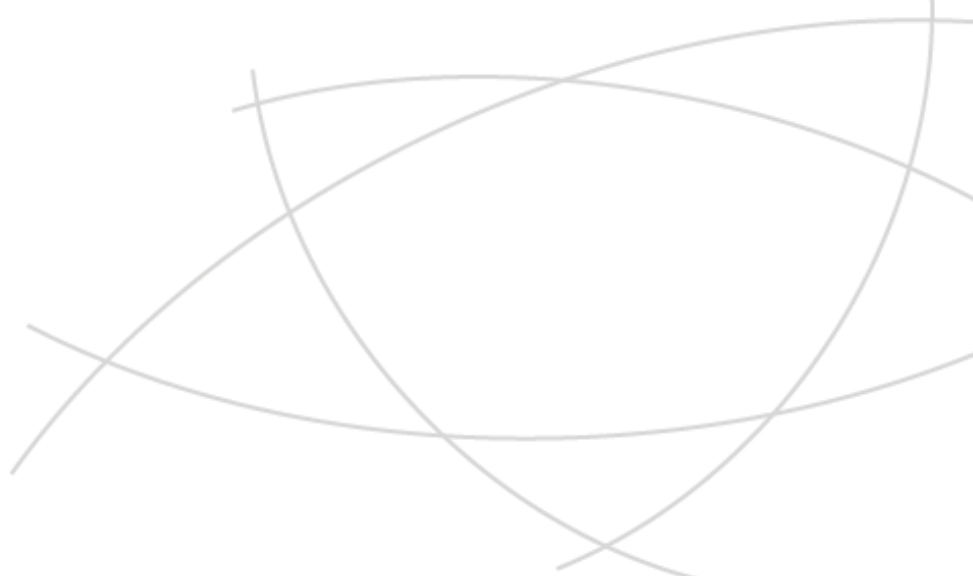
BEHOVSÄGARE

- Inhämtning av labprover
- Rivning, sanering, renovering och byggnation av fastigheter och industri
- Byggnation av vägar, parkeringar, uppställningsplatser etc
- Byggnation av infrastruktur för VA, el, fiber, belysning, laddning
- Underhåll, snöröjning, städning, park
- Hjälpmedel, förnödenheter till privatpersoner
- Avfall, slam, biogödsel, retur, återvinning
- Kollektivtrafik, färdtjänst,

LEVERANTÖR

- Fordonsflotta
- Fordonsutnyttjande
- Personalutnyttjande
- Kostnadsutveckling
- Riskhantering
- Logistik
 - Ruttplanering, fyllnadsgrad
 - Tidsfönster
 - Osäkerheter, flexibilitet
 - Planering/framförhållning
 - Behovsvariationer/kapacitet

VERKSAMHETEN

REGELVERKET

PROCESSEN

EXEMPEL

DIALOG

Klimatsmart offentlig upphandling av transporter – LoU är problemet, myt eller verklighet!?

Norrköping, Östsvenska
Handelskammaren, Kammarforum

2022-09-23

Upphandlingen ska bidra till hållbarhet

*”Offentlig upphandling ges en framträdande roll i Europa 2020-strategin... som ett av de marknadsbaserade instrument som ska användas för att uppnå **smart och hållbar tillväxt för alla**, samtidigt som den säkerställer att offentliga medel utnyttjas så effektivt som möjligt.”*

(Skäl 2, EU:s direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling)

Stor frihet att ställa miljökrav

*”När en upphandlande myndighet närmare bestämmer föremålet för en upphandling har den **stor frihet**. Myndigheten kan t.ex. ta miljöhänsyn genom att i förfrågningsunderlaget ställa krav beträffande produktens miljöegenskaper...”*

(HFD 2010 ref. 78)

Historisk tillbakablick

I LOU:s begynnelse fanns det ett betydande prisfokus. Kvalitetskriterier och miljökriterier ansågs bara tillåtna om det medförde en påvisbar ekonomisk fördel för den upphandlande myndigheten.

Historisk tillbakablick (forts.)

I den första propositionen till LOU kunde en viss restriktivitet skönjas mot att ta annan hänsyn än priset.

Historisk tillbakablick (forts.)

*”Genom hänvisningen till det ”ekonomiskt” mest fördelaktiga anbudet uppkommer ett behov av att enheten gör klar för sig redan från början hur olika omständigheter som servicegrad etc. kan **värderas i ekonomiska termer...***

Historisk tillbakablick (forts.)

”...Det är visserligen inte möjligt att värdera varje enskild omständighet i ekonomiska termer. Särskilt vad gäller miljöpåverkan kan en sådan värdering bli svår. Enheten bör dock redan vid upphandlingens påbörjande försöka värdera kringomständigheternas ekonomiska betydelse.”

(Proposition 1992:93:88, s. 52)

Banbrytande dom från EU-domstolen

I mål C-513/99 *Concordia* prövade EU-domstolen om det var tillåtet att ge pluspoäng om bussar klarade en viss utsläppsnivå.

Banbrytande dom från EU-domstolen(forts.)

Enligt leverantören som klagade på upphandlingen i EU-domstolens mål C-513/99 måste *”upphandlingskriterier som används vid ett offentligt anbudsförfarande alltid vara av ekonomisk betydelse”*.

Mijöhänsyn saknade en ekonomisk betydelse, enligt leverantören.

Banbrytande dom från EU-domstolen(forts.)

Enligt EU-domstolen skulle emellertid reglerna *”inte tolkas så att samtliga kriterier som den upphandlande myndigheten tillämpar för att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall vara av rent ekonomisk art...”*

(C-513/99 *Concordia*, p. 55)

Banbrytande dom från EU-domstolen(forts.)

*”...det faktum att de kriterier som den upphandlande enheten tillämpar för att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet endast kunde uppfyllas av **ett fåtal företag**, bland vilka ett till denna enheten hörande företag, inte i sig medför att likabehandlingsprincipen åsidosätts.”*

(EU-domstolen i C-513/99 *Concordia*, p. 85)

Principerna måste följas dock (forts.)

1. Likabehandlingsprincipen
2. Principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet
3. Öppenhetsprincipen/transparensprincipen
4. Principen om ömsesidigt erkännande
5. Proportionalitetsprincipen

Principerna måste följas dock (forts.)

- Kriterier får inte ge upphandlaren en obegränsad valfrihet.
- Likvärdiga lösningar måste godtas.
- Krav och kriterier ska ha anknytning till det som ska anskaffas.
- Inte sammanblanda kapacitetskrav med kvalitetskriterier.
- Ska vara möjligt att kontrollera att krav och kriterier uppfylls.

Request for information (RFI)

Preliminära marknadsundersökningar

"Innan en upphandlande myndighet inleder ett upphandlingsförfarande kan den genomföra marknadsundersökningar för att förbereda upphandlingen och för att informera de ekonomiska aktörerna om den planerade upphandlingen och kraven för denna..."

Request for information (RFI)

*...I detta syfte får den upphandlande myndigheten till exempel rådfråga eller godta råd från oberoende experter eller myndigheter eller från marknadsaktörer... under förutsättning att deras råd inte snedvrider konkurrensen eller bryter mot **principerna** om icke-diskriminering och öppenhet.”*

(Direktiv 2014/24/EU, artikel 40)

Viss flexibilitet möjlig under avtalstiden

”Ett kontrakt eller ett ramavtal får ändras utan en ny upphandling, om ändringen görs med stöd av någon bestämmelse i 9-14 §.”

(17 kap. 1 § LOU)

Var inte så rädda för överprövningar!

Nya avgöranden leder till mindre risk för överprövningar på grund av att krav ska strida mot LOU.

En leverantör måste påvisa att ett fel medför skada. Har emellertid leverantören, trots att detta varit möjligt, inte påtalat fel under anbudstiden uppfylls inte detta rekvisit i lagen.

(HFD 2022 ref. 4 I och II)

Hur jobbar vi

Upphandlingsprocessen

Anbudsarbete

Genomförande

Uppföljning

Dialogforum, samverkan

VERKSAMHETEN

REGLERVERKET

PROCESSEN

EXEMPEL

DIALOG

”

Köpare

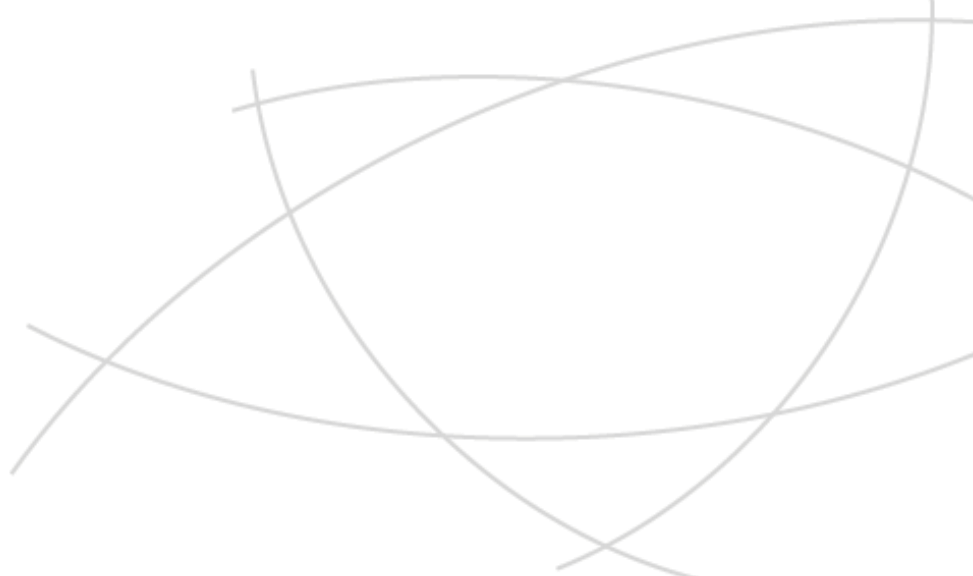
- Tidspress i upphandlingen
- Vi får för få anbud
- Bristande intresse för RFI
- Vi har inte kompetens
- Leverantörerna diskvalificerar sig, okunniga om LoU
- Vi kommer in för sent med hållbarhetskraven
- Vi hinner inte
- Osäker på hur man följer upp
- Svårt att kravställa på effektivitet
- ”Dieselkramarna” är svåra att få med sig

”

Transportörer

- Det är krångligt att lämna anbud
- Kommunerna borde synka sina krav
- För snäva avgränsningar i uppdraget
- Fel index
- Kunden lägger ribban för lågt
- Förutsättningar som skapar ineffektivitet
- Man mäter bara på pris
- Beställaren saknar en genomförandefunktion
- Dålig uppföljning, det lönar sig att fuska
- Saknar utvecklingsincitament

VERKSAMHETEN

REGLVERKET

PROCESSEN

EXEMPEL

DIALOG

Exempel

Uppföljningsmall Biodriv Öst

Koll på marknaden - Mercel OPIC

Klimatkalkyl - Trafikverket

Fordonsuppföljning - DEVIAQ

UPPFÖLJNINGSMALL FRÅN BIODRIV ÖST

Instruktioner - Användning

Denna excel-mall utgör ett komplement till BioDriv Östs vägledning - Standardkrav för klimatsmart offentlig upphandling av transporter.

Användningen av den här filen sker genom att leverantören i ett avtal fyller i de mängder drivmedel som har använts inom avtalet under perioden som ska följas upp. Detta görs i de gröna cellerna i kolumn F i fliken "Redovisning drivmedel". Leverantören fyller även i de fordon som används inom uppdraget i fliken "Redovisning fordon". Detta görs genom att i fritext fylla i de gröna rutorna i kolumnerna A, C, D, F och/eller G. Samt att välja rätt fordonstyp, Euroklass och drivmedelskombination i de blå rutorna i kolumnerna B, E, H och/eller I.

Ansvarig för avtalsuppföljningen kontrollerar kravuppfyllnaden för andel förnybart drivmedel genom att OFTAST undersöka utfallet i cell U14 i fliken "Redovisning drivmedel" (blåmarkerad cell i annan storlek än övriga) som visar andelen förnybar energi inom uppdraget som inte omfattas av reduktionsplikten. Värdet i cellen jämförs mot det värde som avtalats om för den aktuella uppföljningsperioden för avtalet.

Avtalsuppföljning kan även ske på andel/antal fordon som uppfyller vissa kriterier. Detta följs då upp i fliken "Redovisning fordon" genom att undersöka antalet fordon som använder ett specifikt drivmedel eller uppfyller vissa fordonskrav och jämföra detta mot den avtalade andelen fordon för exempelvis ett specifikt drivmedel. Detta görs i de gula cellerna i området N15-Q26 beroende på om kravet är ställt som antal fordon eller andel av fordonen.

Fordonsupp-
följning

Fordon - Märke modell/beteckning	Fordonstyp	Reg.nr	Årsmodell	Euroklass	CO2-utsläpp blandad körning [g/km - Endast lätta fordon]		Drivmedel		Godkänd	
					NEDC	WLTP	Förnybart	Fossilt	Euroklass	CO2
Exempel: Skoda Octavia g-tec	Personbil	ABC12A	2021	6		111	Biogas	Bensin	Ja	Ja
Scania p	Tung lastbil	hop345	2018	VI			HVO	Diesel	Ja	N/A
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!
									#SAKNAS!	#SAKNAS!

UPPFÖLJNING FORDONSKRAV

	Lätta fordon	Tunga fordon	Totalt
Antal godkända fordon enligt baskrav	1	1	2
Antal godkända biogasfordon	1	0	1
Antal godkända elfordon	0	0	0
Antal personbilar	1		
Antal minibussar	0		
Antal Lätta lastbilar	0		
Antal Specialfordon	0		
Antal Tunga lastbilar		1	
Totalt antal fordon	1	1	2
Andel godkända fordon	100,0%	100,0%	100,0%
Andel biogas- och elbilar	100,0%	0,0%	50,0%

UPPFÖLJNINGSMALL FRÅN BIODRIV ÖST

Instruktioner - Användning

Denna excel-mall utgör ett komplement till BioDriv Östs vägledning - Standardkrav för klimatsmart offentlig upphandling av transporter.

Användningen av den här filen sker genom att leverantören i ett avtal fyller i de mängder drivmedel som har använts inom avtalet under perioden som ska följas upp. Detta görs i de gröna cellerna i kolumn F i filen "Redovisning drivmedel". Leverantören fyller även i de fordon som används inom uppdraget i filen "Redovisning fordon". Detta görs genom att i fritext fylla i de gröna rutorna i kolumnerna A, C, D, F och/eller G. Samt att välja rätt fordonstyp, Euroklass och drivmedelskombination i de blå rutorna i kolumnerna B, E, H och/eller I.

Ansvarig för avtalsuppföljningen kontrollerar kravuppfyllnaden för andel förnybart drivmedel genom att OFTAST undersöka utfallet i cell U14 i filen "Redovisning drivmedel" (blåmarkerad cell i annan storlek än övriga) som visar andelen förnybar energi inom uppdraget som inte omfattas av reduktionsplikten. Värdet i cellen jämförs mot det värde som avtalats om för den aktuella uppföljningsperioden för avtalet.

Avtalsuppföljning kan även ske på andel/antal fordon som uppfyller vissa kriterier. Detta följs då upp i filen "Redovisning fordon" genom att undersöka antalet fordon som använder ett specifikt drivmedel eller uppfyller vissa fordonskrav och jämföra detta mot den avtalade andelen fordon för exempelvis ett specifikt drivmedel. Detta görs i de gula cellerna i området N15-Q26 beroende på om kravet är ställt som antal fordon eller andel av fordonen.

Faktaruta:

Senast uppdaterad: 2022-01-18 utifrån senast tillgängliga data.

För att kunna jämföra drivmedel och utsläpp räknas alla drivmedelsenergier och till energi i form av kWh.

Omräkningsvärden från liter och kg till kWh som används är följande:

Diesel inom reduktionsplikten: 10,77 kWh/liter
Benzin inom reduktionsplikten: 9,04 kWh/liter
Alkylatbensin: 8,45 kWh/liter
Naturgas/100% fossil fordonsgas (gas): 14,8 kWh/kg
Naturgas/Biogas/fordonsgas (flytande): 13,7 kWh/kg
Vätgas: 33 kWh/kg
HVO100: 9,45 kWh/liter
FAME/OME/OME2: 9,15 kWh/liter
Fossil RME: 9,48 kWh/liter
Fossil RDE: 9,6 kWh/liter

Källor:

Majoriteten av värdena är hämtade från Drivkraft Sverige (tidigare SPRI):
<https://drivkraftsverige.se/uppdragstyper/forordning-och-transporter/energi-och-utsläpp-drivkraft-sverige>
Energiedata Sverige (tidigare drivkraft Sverige):
<https://energiedata.sverige.se/wdr/2/Menu/mv/20220101-20220301>
Energigas Sverige: <https://www.energigas.se/fakta-om-gas/biogas/faq-om-biogas/val-av-energinheter>

Uppräklingfaktorerna för använd energi i el- och vätefordon används för att redovisera energianvändningen i transporter och för att underlätta uppföljningen inom uppdraget. Uppräklingfaktorerna som används är:
El: 30,9 kWh/energianvändningen
Vätgas: 19,2 kWh/energianvändningen

Faktisk energianvändning används för intern uppföljning av energianvändning inom uppdraget och för att beräkna den faktiska klimatpåverkan. Viktad andel används för en rättvis uppföljning av andel förnybart drivmedel.

Drivmedels- uppföljning

A - Konventionell el och konventionella drivmedel som inte omfattas av B nedan

Drivmedel	Mängd	Enhet
Diesel, med olika grader av inblandning av förnybart, inom reduktionsplikten år 2021	3000	Liter
Bensin, med olika grader av inblandning av förnybart, inom reduktionsplikten år 2021		Liter
Alkylatbensin		Liter
Naturgas/100% fossil fordonsgas (gas)		kg
Naturgas/100% fossil fordonsgas (flytande)		kg
El från icke förnybara energikällor		kWh
Vätgas från icke förnybara källor		kg

B- El från förnybara energikällor och/eller hållbara höginblandade och hållbara rena biodrivmedel som inte omfattas av reduktionsplikten

Drivmedel	Mängd	Enhet
HVO 100%	3000	Liter
RME eller annan FAME 100%		Liter
E85 (räknas som 80% förnybart)		Liter
ED95		Liter
Biogas 100% förnybart (gas)	2000	kg
Fordonsgas mix 2021 (gas)		kg
Biogas 100% förnybart (flytande)		kg
Fordonsgas mix 2021 (flytande)		kg
El från förnybara energikällor (grön)	1000	kWh
Elmix (nordisk elmix, medelvärde 2017-2019)		kWh
Vätgas från förnybara källor		kg

AUTOMATISK SAMMANSTÄLLNING

	Viktad	Faktisk
Total energi [kWh]	87 260	85 260
Förnybar energi [kWh]	68 502	66 502
Biogas [kWh]	26 600	26 600
Etanol [kWh]	0	0
Biodiesel [kWh]	38 902	38 902
Förnybar el [kWh]	3 000	1 000
Förnybar vätgas [kWh]	0	0
Klimatpåverkan [kg CO2]	10 522	10 242
Andel förnybar energi (inkl. reduktionsplikten)	78,5%	78,0%
Andel förnybart drivmedel (energi) utanför reduktionsplikten	66,4%	65,6%
Biogas andel	30,5%	31,2%
Etanol andel	0,0%	0,0%
Biodiesel andel	44,6%	45,6%
Förnybar el andel	3,4%	1,2%
Förnybar vätgas andel	0,0%	0,0%

MERCELL

EVOLVING PROCUREMENT

Vem är jag & vilka är vi på Merzell?

Oscar Axelsson

Drivs av att hjälpa företagare & inköpare göra fler & bättre affärer ihop!

2015-2017- Visma- Key Account Manager

2017-2020- Visma- Bid Manager

2020- Ansvarig Merzell Academy

Kontakta mig på oscar.axelsson@mercell.com

Connect

<https://www.linkedin.com/in/axelssonoscar/>

Merzell Commerce

Vi hjälper myndigheter att annonsera & nå leverantörer via vårt upphandlingssystem **TendSign** & vi hjälper dig som företagare med automatisk bevakning via vår tjänst **Opic Upphandlingskoll** få alla relevanta upphandlingar till dig inom just din bransch.

Från
reaktiv upphandling

Till
proaktiv dialog med fokus på affären

Fåtal företagare som tar chansen & för en aktiv dialog med köparsidan

Endast 1 av 10 företag tar alltid kontakt med köparsidan inför en upphandling.

1. Saknar kännedom om kommande upphandlingar
2. Svårt att få kontakt med rätt person på myndigheten
- 3.

Var i köparens process ska du vara proaktiv?

Köpare

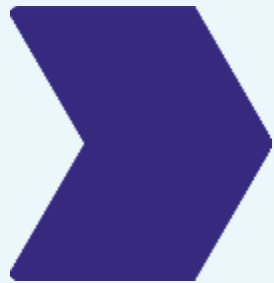
Säljare

Full koll på din marknad- *en grundförutsättning för att vara proaktiv*

- Hur många upphandlingar genomförs per år i din bransch?
- När löper nuvarande avtal ut?
- Vilka deltar och vinner mest?
- Hur såg kraven och priserna ut?
- Vilka köpare upphandlar era produkter/tjänster?
- Vem har dom som leverantör idag?
- Vem ansvarade för förra upphandlingen?

Det magiska med denna marknad: all information tillgänglig!

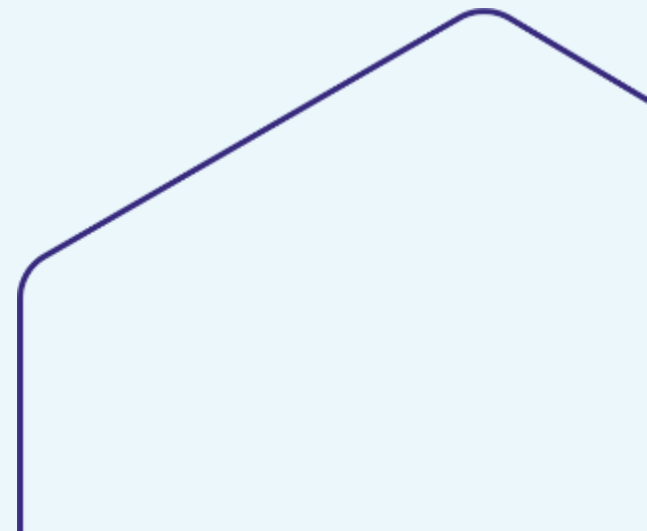

Tack för idag!

Har du frågor?

oscar.axelsson@mercell.com

070 562 4746

Trafikverkets klimatkrav

*Johan Wahrby
Miljöspecialist
Trafikverket Ostlänken*

Klimatkrav i entreprenader

- Trafikverket har olika klimatkrav beroende på om entreprenadsumman överstiger 50 miljoner kronor
- Krav i investeringsprojekt mindre än 50 miljoner kronor
 - Förnyelsebart drivmedel (trapp till 2030 - 100% förnyelsebart, 2022 20%, 2023 40%, 2024-2025 50%)
 - Materialkrav på platsgjutna konstruktioner, cement, platsgjuten betong och asfaltsmassa. Miljövarudeklarationer krävs in som verifiering.
- Krav i investeringsprojekt större än 50 miljoner kronor
 - Fokus på procentuella krav genom klimatkalkyl

Vad är Klimatkalkyl?

Trafikverkets modell för att på ett effektivt och konsekvent sätt beräkna anläggningars klimat- och energiprestanda ur ett livscykelperspektiv

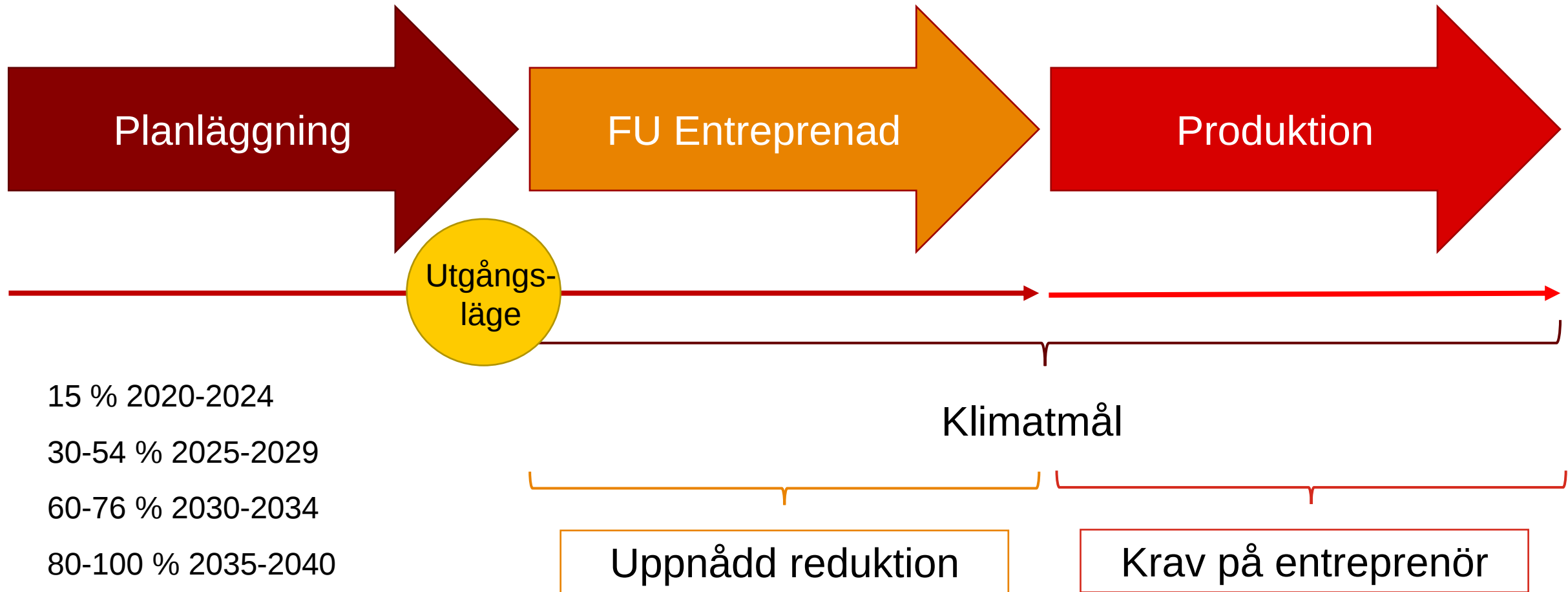

Klimatkalkyl beräknar energianvändning och klimatbelastning utifrån

- Vilka resurser som används
- Emissionsfaktorer/effektsamband som beskriver energianvändning och utsläpp från utvinning, förädling, transport och användning av resurserna (LCA-data)

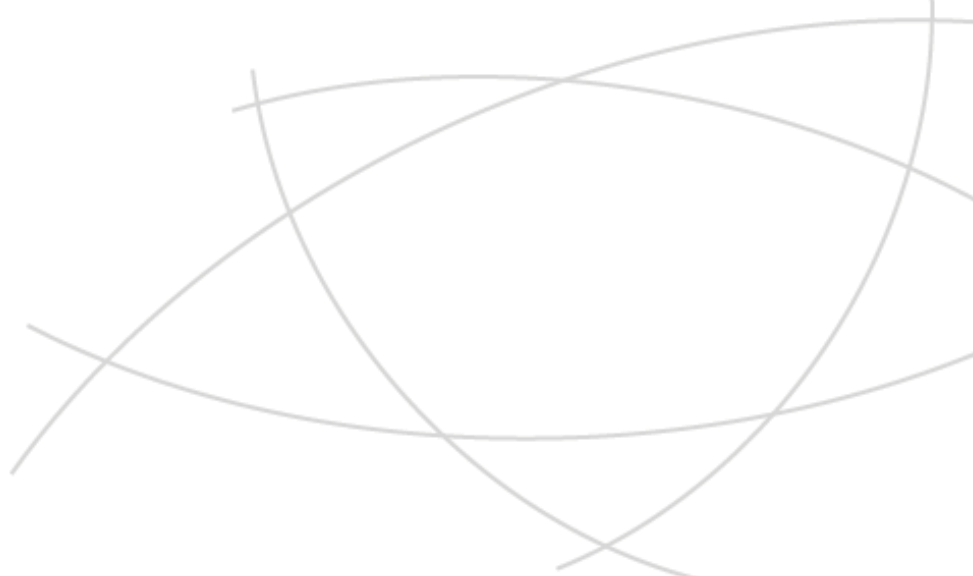
Klimatkalkylen följer kostnads kalkylen!

Exempel på beräkning

Åtgärdsförslag	Minskad klimatpåverkan (ton CO2-ekv)
Grön asfalt	1253
Flygaska i brokonstruktioner	1106
Användning av permanent spont i stål istället för betong	215
100 % HVO i arbetsmaskiner	955
Totalt	3529

$$\frac{\text{Summan av åtgärdsförslagen}}{\text{Projektets totala klimatpåverkan}} = \frac{3529}{9736} = 36 \%$$

VERKSAMHETEN

REGLVERKET

PROCESSEN

EXEMPEL

DIALOG

Finns behov av en utvecklad regional dialog?

Frågor?

- Pågående upphandlingar
- Återkoppling genomförda upphandlingar
- Kravsamordning
- Kunskap i LoU, Logistik, annat
- Gemensam måluppföljning
- Annat....

Former?

- Tematiska fördjupningsgrupper
- Dialogforum vår och höst
- Utbildningar
- Uppdelat el gemensamt köpare/säljare
- Annat

na tankar om ett "regionalt
alogforum"? Former, innehåll,
nfattning?

Menti: 4270 3632

